

Zondag 13 september 2020 de Levensbron

Voorganger ds. Piet Taselaar
Ouderling van dienst Toos Smit
Diaken van dienst Alexander Monster
Lector Leen Kruithof
Organist Bert Kruis

Inleidend orgelspel

Gedicht gelezen door voorganger

Verwelkoming

Stil gebed

Bemoediging en groet

Aansteken paaskaars door diaken van dienst

Samenzang: Lied 275 vers 1 en 2

Inleiding thema: Dood en leven.

Psalm van de zondag *door ouderling van dienst:*

Psalm 103 vers 1 en 3(berijmd)

Orgelspel rond psalm van de zondag

Gesproken lied *door voorganger: Lied 976*

Schriftlezing *door lector: Lucas 7 vers 11 - 17*

Orgelspel als afsluiting van de lezingen

Overdenking

Orgelspel over Lied 845

Mededelingen *door ouderling van dienst*

Dankgebed – voorbeden, stil gebed, Onze Vader

Samenzang: Lied 422

Zegen beantwoord met 3x Amen

Uitleidend orgelspel

Veel mensen sterven eerder een psychische dan een lichamelijke dood. De dood lijkt voor hen een uitweg in een leven dat men niet meer verdraagt. We komen in ons verhaal zo iemand tegen als hij voor de meeste bekenden eigenlijk al niet meer bestaat. Alle aandacht gaat naar zijn moeder. Een weduwe die haar enig kind ten grave draagt. Zo wordt zij gekarakteriseerd. Ligt daarin niet het grootste probleem van deze dramatische vertelling: namelijk, het levenseinde van haar zoon?

DE JONGEMAN UIT NAIN

‘Mijnheer Lucas’, er is bezoek voor u van een zekere Thomas uit Nain’, zei mijn wat argwanende bediende.

‘Laat hem binnen, ik verwacht hem’, en meteen wendde ik mij verheugd tot mijn vriend Paulus : ‘Je blijft toch zeker nog even? Ik heb jou er altijd graag bij wanneer mensen hun verhaal over Jezus komen vertellen.’

Paulus knikte instemmend: ‘Natuurlijk, ik ben graag van de partij!’ Even later ontmoetten wij een betrekkelijk jonge man van die ons vriendelijk maar toch ook wel een beetje nerveus tegemoet trad. ‘Ik ben dankbaar dat u er een verre reis voor over had om mij te ontmoeten. Hopelijk vindt u het niet erg dat mijn vriend en adviseur Paulus bij het gesprek aanwezig is’, zei ik terwijl ik hem de hand schudde.

‘Uiteraard vind ik dat goed. Over u beiden heb ik al veel gehoord en ik ben alleen maar gelukkig met de aandacht die u aan mijn verhaal wilt schenken.’

Thomas nam plaats bij ons in de tuin waar ik altijd pleeg te werken. Na de eerste kennismaking voelde hij zich duidelijk meer op zijn gemak en al spoedig begon hij met het verhaal over zijn ontmoeting met Jezus.

‘Ik moet vooraf een en ander verduidelijken,’ zei hij, nam een slok van de hem aangeboden wijn en sprak toen: ‘Ik kom uit een heel klein stadje, Nain, zo’n tien kilometer verwijderd van Nazareth. Mijn vader was een vrome maar ook zeer rechtlijnige man. Hij stelde

hoge eisen aan mij en verwachtte onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de leefregels, die hij ontleende aan de Thora. Telkens wanneer ik daarmee werd geconfronteerd vroeg ik om uitleg maar die kreeg ik niet. 'Zo staat geschreven en daar heb je je gewoon aan te houden' was het stereotiepe antwoord en daar nam ik dan weer geen genoegen mee. Dat had tot gevolg – ik ga wellicht wat kort door de bocht – dat de verhouding met vader steeds meer onder spanning kwam te staan.

Het ergste was dat ik daardoor ook een beeld van de Eeuwige kreeg dat helemaal overeenkwam met de manier waarop ik naar mijn vader keek.

Mijn moeder leed eronder maar kon niet tegen mijn vader op. Zij voelde dat de onderlinge relaties verslechterden en zag met lede ogen aan dat ik ons huis meer en meer ontvluchtte.

Toen sloeg het noodlot toe. Plotseling overleed mijn vader. Voor mijn moeder was het of haar wereld instortte. Ook voor mij was het een grote schok maar tegelijk – ik kan de woorden nauwelijks over de lippen krijgen – een soort bevrijding. Ik voelde mij verlost van de verstikkende invloed van mijn vader. Maar de Eeuwige bleef voor mij een wrede en angstaanjagende god. Ik kon er niets meer mee.

Het geloof in mijzelf en in het leven zoals ik dat ervoer verschrompelde en ik werd steeds somberder en ongezeglijker.

Het gevoel van bevrijding verdween daardoor en het werd nog bespoedigd door de manier waarop mijn moeder met mij omging.

In al haar eenzaamheid, bij alle gevoelens van leegte die haar kwelden, bij al haar angsten om straks ook mij kwijt te raken begon zij zich om mij te bekommeren op een manier die mij aanvankelijk ontroerde maar later steeds meer weerstanden begon op te roepen. Dat nam zulke vormen aan dat ik, gevoegd bij al de problemen die ik al had, steeds meer verstikt raakte door al haar zorgen en moeite. Ik durfde mij er niet tegen te verzetten uit medelijden met haar.

Op een kwade dag kwam het tot een uitbarsting. Zij wilde met alle geweld dat ik bij het onderricht dat de rabbi wekelijks gaf de plaats van mijn vader zou innemen. Toen zij in één adem ook nog te kennen gaf dat zij niet hoopte dat ik mijn trouwplannen zou doorzetten met als reden: 'Dat kun je je moeder nu niet aandoen' raakte ik buiten zinnen van boosheid. Ik griste haar de kan waarmee zij water wilde gaan putten uit handen en smet die in stukken op de grond. Ik kon op dat moment geen woord meer uitbrengen van woede, rende naar buiten en verdween in de richting van de stadspoort.

Eenmaal buiten de stad schreeuwde ik mijn woede uit, zag in de verte een groep mensen aankomen en rende die kant op. In mijn haast en wanhoop keek ik niet goed uit, struikelde over een grote steen, viel voorover op de grond en verloor mijn bewustzijn.

Toen ik bijkwam werd ik verzorgd door enkele onbekende mannen, leerlingen van Jezus, begreep ik later. Zij kwamen langs ons stadje,

schoten mij te hulp en verzorgden mij na mijn val. Toen ik weer bij kennis kwam en aanspreekbaar was zei een van hen, een naamgenoot, ook Thomas: 'De meester wil je spreken'.

Even later stond Jezus voor mij. Hij keek mij doordringend en liefdevol aan. Toen Hij mij aansprak was het of alleen zijn stem al een genezende invloed op mij had.

'Je kunt opstaan', zei Hij tegen mij, 'niet letterlijk nog, want je moet nog veel uitrusten voordat je voldoende kracht hebt om overeind te komen. Ik heb het over de aanleiding van de val die jou meer dood dan leven bracht. Jij richtte je toen je vader nog leefde zozeer op wat *hij* van jou verlangde en daarna waren het de verlangens van *je moeder*, die je zodanig in beslag namen dat je niet beseftte dat het leven nog zoveel *andere dingen* van je vraagt, nog zoveel meer uitdagingen heeft om het op een zinvolle manier in te vullen.

Je heb zoveel mogelijkheden die in jou een sluimerend bestaan leiden, er zijn nog zoveel krachten die je kunt aanspreken, zoveel ervaringen die je kunt opdoen, en je hebt in aanleg zoveel verstand en zoveel dapperheid in jezelf opgeslagen liggen, die het jou mogelijk maken een eigen bestaan te leiden.

Je bent oud genoeg om helemaal op eigen benen te staan.'

Ik keek Jezus met grote verbazing aan. Hoe wist Hij wat mij bezielde en wat mijn leven geheel verwoest had? En wat kon ik van mijn moeder verwachten als ik zou doen waartoe Hij mij opriep? Het was alsof Hij mijn gedachten aanvoelde. Hij nam mijn hand in de zijne en sprak opnieuw:

'Wat jouw moeder met je voor heeft en van je verlangt hoort bij haar en dat moet ook zo blijven. Dat is haar verantwoordelijkheid en niet die van jou. Daarom heb ik ook met haar gesproken en haar opgeroepen zichzelf te worden, net als Ik dat bij jou doe.

'Vrees niet', zei Ik toen ik haar ontmoette. Zij stond als verdoofd bij de baar waarop ze jou hadden gelegd. 'Vrees niet'.

Daarmee bedoelde Ik niet dat zij bang moest zijn om jou aan de dood te verliezen. Ik bedoelde dat Ik je moeder en jou wilde oproepen om te *leven* en de moed te vatten om voor alles *zelf* te gaan leven.

Ik wilde haar duidelijk maken dat het niet waar is dat haar leven alleen kans van slagen heeft door jou. Ook zij heeft voldoende mogelijkheden in zich om de draad van het leven weer op te pakken, zonder haar man en ook zonder jou - als dat zover gekomen zou zijn – want het leven heeft ook voor haar voldoende uitdagingen en biedt kansen voor een eigen bestaan en een eigen geluk.

En dan wil ik nog iets tegen jou zeggen over je vader en jouw kijk op de Eeuwige, die Ik zelf overigens altijd Vader noem.

De Eeuwige, geprezen zij zijn Naam, valt niet samen met wie jouw vader was.

Mijn Vader is een God aan wie niets benauwends is, die mensen op weg helpt naar een leven in vrijheid met recht op een eigen leven. Mijn God staat voor liefde en rechtvaardigheid, voor barmhartigheid en het schenken van ruimte aan elkaar.

Alleen wat je *daarvan* terugvindt in je vader heeft hij van God begrepen. Wat je niet terugvindt hoort bij je vader zelf. Zo sta je in een eerlijke verhouding tot je vader en tot de Eeuwige. Zo kun je je vader aanvaarden als de man die hij was en kun je de Eeuwige aanvaarden als de God die jou gewild heeft en van je houdt. Wil je daarover eens nadenken?’

Ik knikte maar had er mijn vragen over, meer vragen dan antwoorden. Toch had ik de indruk dat Jezus mij een begaanbare weg gewezen had.

Maar hoe moest het nu verder met mijn moeder?

‘Mijn moeder’, ik had zonder dat in de gaten te hebben deze woorden ook hardop uitgesproken. Jezus keek mij doordringend aan:

‘Ik wil jou weer teruggeven aan je moeder en haar weer aan jou in de hoop dat er veel zal veranderen; dat jullie elkaars vrijheid niet langer zullen belemmeren, dat jullie elkaar de ruimte geeft om zo des te meer van elkaar te kunnen houden.’

Thomas zweeg; de tranen stonden hem in de ogen en hij keek ons aan met een vermoeide en tevens vragende blik.

Paulus nam als eerste het woord.

‘Ik hoop dat jullie ruim de tijd genomen hebt weer naar elkaar toe te groeien’, zei hij.

Thomas antwoordde nadat hij zichzelf weer hervonden had: ‘Zeker. Toen ik na een paar weken hersteld was – ik mocht zolang logeren bij vriendinnen van Jezus - ben ik naar mijn moeder teruggekeerd. Wij hadden beiden nagedacht over de genezende woorden van Jezus en hebben er veelvuldig over gesproken. Toch heeft het nog jaren geduurd voordat alles zo verliep als Hij ons had aangeraden. Zo’n proces van naar elkaar toegroeien is moeilijker dan lijfelijk opstaan uit de dood, denk ik wel eens.’

Het bleef langere tijd stil. Wij waren onder de indruk van het aangrijpende verhaal van de jonge man. Eindelijk nam ik het woord en vroeg:

‘Thomas, wat moet ik hierover in mijn boek opschrijven? Ik denk nu aan wat je zo-even zei.

Thomas antwoordde: ‘Echte wonderen vinden alleen plaats in het hart van mensen. Dat heb ik in de loop van de tijd wel begrepen. Hoe het allemaal opgeschreven moet worden is daarom van ondergeschikt belang. Mensen vragen mij vaak of ik dood ben geweest of niet. Denk maar wat je denken wil, zeg ik dan, want daar gaat het niet om. Het gaat erom hoe je leert om te leven.

U mag best schrijven dat ik echt dood was als de mensen maar tussen de regels kunnen doorlezen wat er in werkelijkheid gebeurd

is. En dat voelde aan als echt doodgaan. Maar de woorden van Jezus brachten mij pas terug in een leven dat toekomst heeft. Dat is waarachtig leven, kome wat komt.